

DUURZAAM

OPENBARE RUIMTE

CULTUUR & RECREATIE

ECONOMIE

MOBILITEIT

WONEN EN ZORG

EEN VITALE STAD GERICHT OP DE TOEKOMST

HANDBOEK VITALE VESTING
Versie 2024

VOORWOORD

Onder de vlag 'Vitale Vesting' werken de gemeente Steenbergen, zorgorganisatie tanteLouise en woningcorporatie Stadlander langere tijd samen om het centrum van de stad gereed te maken voor de toekomst. Ieder vanuit zijn eigen verplichtingen en ambities, maar in samenhang en met hetzelfde doel: een stadskern waarin het nu en straks prettig wonen en leven is.

We nodigen meer partijen uit om eraan mee te werken. Samen geven we antwoord op de vraag welke keuzes we moeten maken voor de ontwikkeling van Steenbergen. Voor nu en voor de toekomst. Het gaat om grote opgaves zoals woningbouw, energietransitie, klimaatadaptatie en biodiversiteit, mobiliteit, economie en cultuur, maar ook om zaken als veiligheid, inclusiviteit, gezondheidszorg en de groene ruimte om ons heen.

De wereld staat niet stil en als we met elkaar ook in 2050 en nog lang daarna een prettige samenleving willen hebben, is het belangrijk om nu al goed na te denken over alles wat op ons afkomt. Daarbij wegen we belangen en inzichten tegen elkaar af en maken de best mogelijke keuzes.

Hiervoor is een beleidsnota opgesteld, die noemen we het Handboek Vitale Vesting. Dit Handboek wordt gebruikt om plannen en initiatieven in het gebied op de goede manier te maken en uit te voeren om samen de Vitale Vesting te maken.

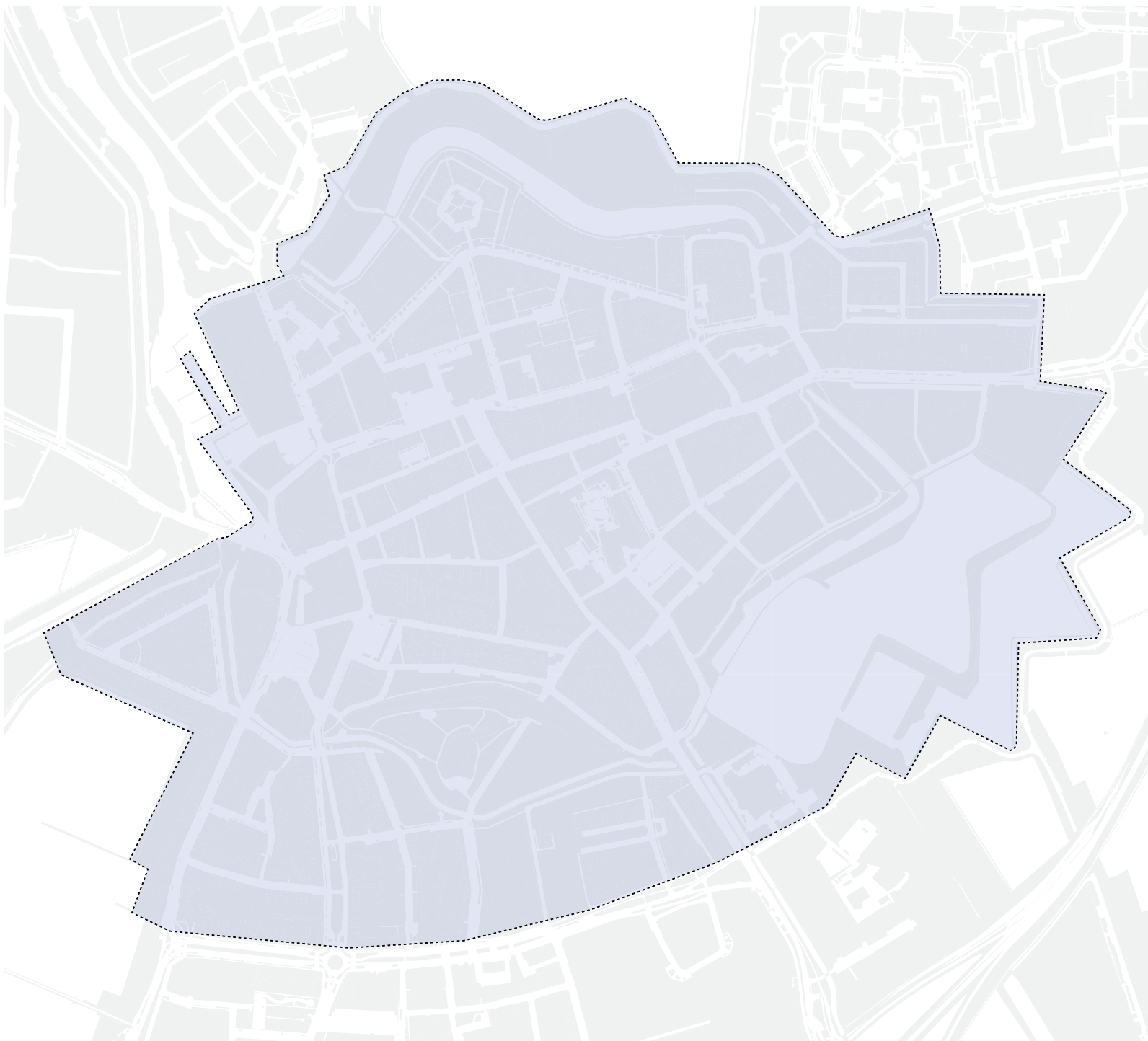

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	5
Leeswijzer	7
1 AMBITIES	8
1.1 Wonen en zorg	9
1.2 Duurzaamheid	11
1.3 Openbare ruimte	13
1.4 Mobiliteit	15
1.5 Economie	16
1.6 Cultuur en recreatie	18
2 TOOLS	20
2.1 Beleidsdocumenten op thema	21
2.2 Nieuw beleid Vitale Vesting	23
2.3 Kansen kaarten	24
3 BELEID IN KAART	29
3.1 Beleid op de juiste plek	30
3.2 Deelgebieden in kaart	31
3.3 Deelgebied historische stad	32
3.4 Deelgebied bereikbare stad	35
3.5 Deelgebied groene stad	38
3.6 Deelgebied gezonde stad	41
Slotwoord	44

PLANGEBIED

INLEIDING

*“EEN TOEKOMSTBESTENDIG CENTRUM STEENBERGEN:
EEN DUURZAME STAD WAAR HET PRETTIG LEVEN IS.”*

Onze samenleving staat voor een aantal ingewikkelde uitdagingen. Er komen steeds meer kleine huishoudens en meer mensen waardoor de behoefte aan woningen en huisvesting verandert. We worden ook steeds ouder wat grote gevolgen heeft voor de zorg. De klimaatverandering vraagt om aandacht voor ons energieverbruik en een alternatief voor fossiele brandstoffen. Door de krappe arbeidsmarkt is er op tal van werkterreinen een tekort aan personeel. Kostenstijgingen en inflatie maken het voor steeds meer mensen moeilijker om rond te komen.

Het zijn vraagstukken waar we ook in Steenbergen mee te maken hebben en die geen simpele oplossing kennen. De gemeente Steenbergen, zorginstelling tanteLouise en woningcorporatie Stadlander zijn samen in gesprek om een oplossing te vinden voor vraagstukken rond wonen, zorg en onze leefomgeving. Daarbij spelen thema's als betaal- en beschikbaarheid van wonen en zorg, een gezonde en duurzame leefomgeving, bereikbare voorzieningen en groen en natuur, een belangrijke rol

Vitale Vesting wat is dat?

De samenwerking hebben we de titel Vitale Vesting gegeven: een verwijzing naar het rijke vestingverleden van de stad Steenbergen, maar ook naar de een duurzame samenleving waar het ook in de toekomst prettig wonen en leven is. Het is de doelstelling waarmee de gemeente Steenbergen, tanteLouise en Stadlander vertrokken zijn. Om van de reis een succes te maken hebben we vele anderen nodig, waaronder u. Het is een coalitie van welwillenden: iedereen kan en mag aansluiten.

Samenwerken

De samenwerking vertrekt met een stip op de horizon als eindresultaat. De combinatie van de voorliggende vraagstukken kennen een complexiteit, waar de zoektocht naar oplossingen vraagt om een gezamenlijke aanpak met goede afwegingen en voorbereidingen. De samenwerking vraagt dan ook veel tijd en afstemming veel partijen en belanghouders.

Handboek als hulpmiddel

In het Handboek Vitale Vesting komen de thema's, de ambities, het huidige en het nieuwe beleid samen. Ook de uit te voeren of voorgenomen acties staan er in net als de instrumenten en kansen die bijdragen aan de doelstelling: een toekomstbestendig centrum Steenbergen.

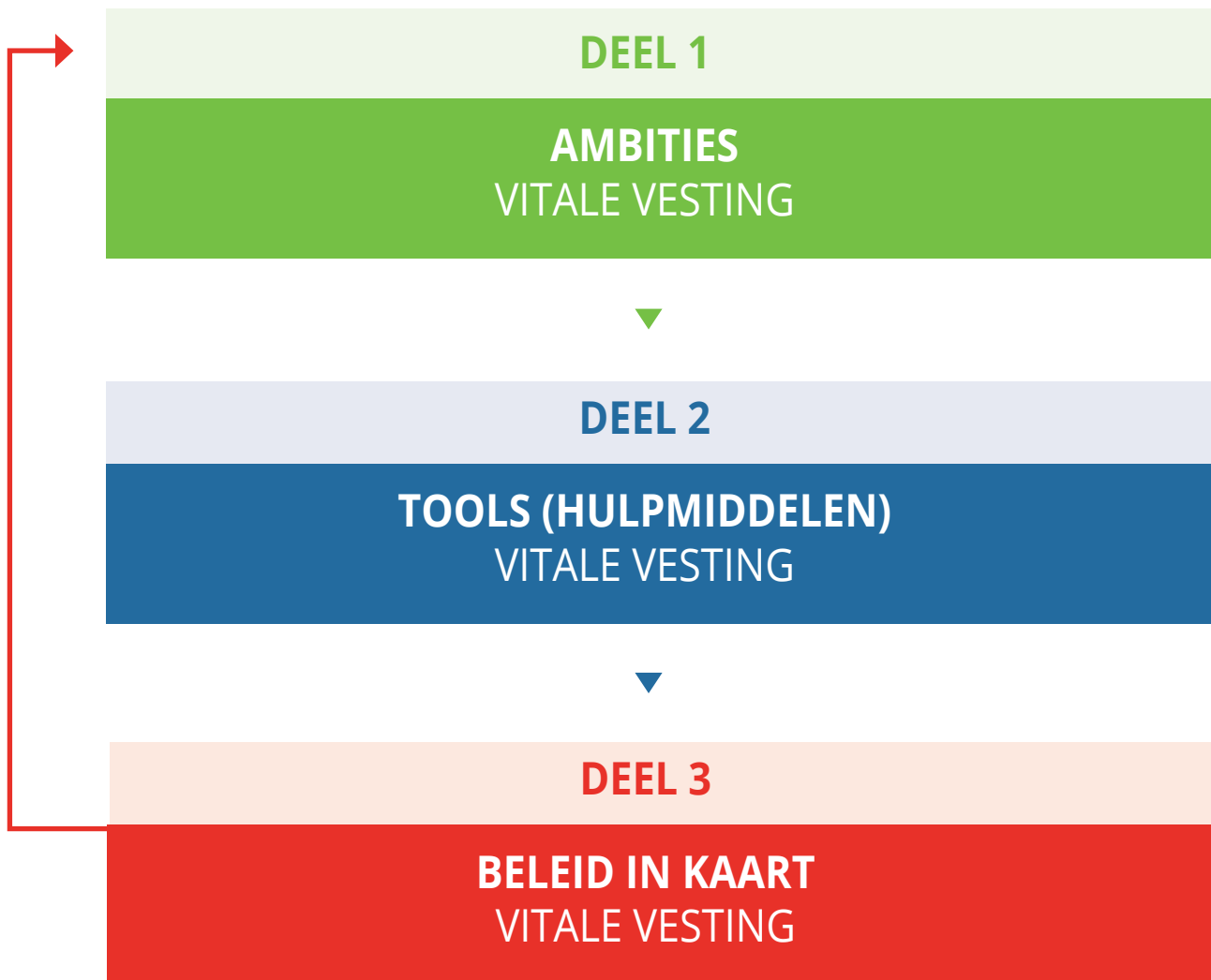
Het Handboek is een hulpmiddel voor de huidige en toekomstige samenwerkingspartners en voor andere initiatiefnemers die met het boek in de hand hun bijdrage of vraag in de bestaande context kunnen plaatsen.

Overzicht in het beleid

De ambities en beleidsuitgangspunten van de Vitale Vesting zijn onderverdeeld in zes belangrijke thema's; wonen en zorg, duurzaamheid, openbare ruimte, mobiliteit, economie, cultuur en recreatie.

Deze thema's zijn gekoppeld aan diverse documenten. De recreatieve kansenkaart bijvoorbeeld: een inventarisatie van de kwaliteiten en kansen die in de gemeente Steenberg en aanwezig zijn op landschappelijk, recreatief en cultureel gebied. Al deze documenten vormen de hulpmiddelen om een Vitale Vesting te ontwikkelen. Ook de koppelkansen van verschillende thema's zijn zichtbaar gemaakt waardoor de mogelijke win-win-kansen direct duidelijk zijn. Dit houdt in dat als er een beleidsambitie aangepakt wordt, dit ook direct positief invloed kan hebben op een andere beleidsambitie. Ook komt het voor dat beleidsambities niet samen waargemaakt kunnen worden. Om sturing daarop te geven is de Vitale Vesting in deelgebieden opgedeeld met de thema's die in die gebieden voorrang hebben.

LEESWIJZER

1

AMBITIES VITALE VESTING

Door het huidige beleid te inventariseren, is er een overzicht gemaakt van de beleidsuitgangspunten per thema. Er ontstaat hierdoor inzicht in welk beleid nog ontbreekt of aangepast vereist voor het ontwikkelen van een Vitale Vesting. Wanneer er nieuw beleid komt, voegen we dit toe aan het Handboek Vitale Vesting.

1.1 WONEN EN ZORG

"IN EEN VITALE VESTING WOON JE MET GOEDE ZORG ZOLANG MOGELIJK THUIS."

In het centrum van de stad Steenberg en wonen relatief veel mensen van 65 jaar en ouder. Meer dan in andere kernen. Ook staan er relatief gezien meer huurwoningen (particuliere en sociale huur) dan koopwoningen. Vitale Vesting zet in op het aanpassen van de woningvoorraad naar de wensen en behoeften van de toekomstige bewoners. Het centrum is sterk aan het vergrijzen. Veel ouderen wonen graag dichtbij het centrum en de voorzieningen die het te bieden heeft. Bij een toenemend aantal ouderen neemt de vraag naar (complexe) zorg toe. Omdat de overheid slechts een beperkte uitbreiding van de capaciteit aan verpleeghuisplaatsen toestaat, stuurt Vitale Vesting aan op de ontwikkeling van alternatieve zorgconcepten, waarbij ouderen zolang mogelijk zelfstandig wonen maar wel de zorg krijgen die zij nodig hebben.

In een toekomstbestendige Vitale Vesting, is er voldoende ruimte voor jonge mensen en gezinnen. De verblijfskwaliteit, leefbaarheid en uitstraling van Vitale Vesting vragen aandacht. Door het treffen van noodzakelijke klimaatadaptieve maatregelen is het er gezonder en veiliger wonen. Er worden stappen gezet om het winkelgebied compacter te maken en de openbare ruimte toegankelijker en meer uitnodigend. Dit heeft een goede invloed op de leefomgeving van de inwoners en zal andere doelgroepen aantrekken.

01

► *Openbare ruimte*

Er zijn gemengde woonwijken

De Vitale Vesting heeft een centrum waarin sprake is van een diverse samenstelling. Jong en oud(er), gezinnen, alleenstaanden en mensen uit allerlei doelgroepen wonen er bij elkaar. Deze diversiteit draagt bij aan een grotere sociale samenhang, sociale veerkracht en acceptatie. We streven om die reden diversiteit in de Vitale Vesting na, onder meer door een mix van verschillende soorten woningen en goede en innovatieve zorg aan huis te bieden. Een betere inrichting van de openbare ruimte zorgt ervoor dat de Vitale Vesting aantrekkelijk is voor diverse doelgroepen.

02

Er is zorg aan huis

Doordat veel (zorg)voorzieningen in het centrum zitten, voelen oudere inwoners zich soms genoodzaakt om daar te wonen. Terwijl zij eigenlijk veel liever in hun eigen dorp of wijk zouden blijven. Door wijken meer divers samen te stellen, wonen jong en oud bij elkaar en worden de mogelijkheden van burenhulp/mantelzorg verruimd en gestimuleerd. De gemeente ondersteunt door welzijnsdiensten goed te organiseren.

03

► *Duurzaamheid*

Het gaat om kwaliteit van woningen

Bij de kwaliteit van woningen gaat het – gelet op de vergrijzing – naast duurzaamheidsaspecten zoals energielabels, ook om de toegankelijkheid van woningen. Ook de staat van het onderhoud speelt hierin een rol.

04

► *Cultuur en recreatie*

We hebben een wijk met identiteit

Het karakter en de sfeer van de Vitale Vesting hangen voor een groot deel af van de aantrekkelijkheid van de wijk en de eenduidigheid. De gebouwen zijn fraai, de voorzieningen aantrekkelijk en het onderhoud van de openbare ruimte goed. Wanneer delen van de Vitale Vesting herontwikkeld worden, is er aandacht voor de eigen identiteit van het gebied waardoor herinneringen en eigenheid bewaard blijven. Het gaat hierom de esthetische kwaliteit van de gebouwde omgeving een aantrekkelijk voorziening aanbod en het onderhoud en beheer van de wijk. Bij herontwikkeling locaties is er aandacht voor identiteit van de wijk, waardoor herinneringen en eigenheid behouden blijven.

05

► *Cultuur en recreatie*

Een ontmoetingsruimte is belangrijk

Het is niet alleen van belang dat er sprake is van diverse samenstelling maar ook dat er mogelijkheden zijn om elkaar te ontmoeten. De (her)inrichting van de openbare ruimte kan hier een bijdrage aan leveren. Bij geclusterde woningen is de aanwezigheid van een ontmoetingsruimte belangrijk.

06

► *Openbare ruimte*

We staan voor toegankelijkheid

Voorzieningen, zoals winkels en horeca zijn goed toegankelijk voor mensen die minder goed ter been zijn of te maken hebben met cognitieve beperkingen. Dit uitgangspunt geldt ook voor de inrichting van de openbare ruimte. Zo zijn er voldoende brede trottoirs en geen obstakels die de toegankelijkheid belemmeren.

07

► *Economie*

Er zijn voldoende zorgvoorzieningen

Binnen de Vitale Vesting zijn er voldoende zorgvoorzieningen aanwezig. Denk daarbij aan huisartsenzorg (onder één dak), fysiotherapie, prikpost, dagbesteding en kleinschalige woonvoorzieningen, maar ook activiteiten vanuit onder andere het verenigingsleven.

08

Aanpassen van de huidige woningvoorraad

Dit doen we onder andere door bouwen van geclusterde ouderenwoningen/zorggeschikte woningen. Gebruik maken van het Volldedig Pakket Thuis (VPT). Dit staat voor het Volledig Pakket Thuis. Een bewoner die zware zorg nodig heeft blijft dan thuis wonen en een zorginstelling levert het volledige pakket zorg. Het is dezelfde zorg die mensen in een zorginstelling krijgen. En het bouwen van geschikte ouderenwoningen of verbouw van bestaande woningen tot ouderenwoning.

► *Ga naar de tools van wonen en zorg*

1.2 DUURZAAMHEID

“IN EEN VITALE VESTING STREVEN WE NAAR KLIMAATNEUTRAAL IN 2050.”

In het Verdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken om in 2050 de stijging van de wereldtemperatuur te beperken om klimaatdoelstellingen te halen. Wij voelen hierin een sterke lokale verantwoordelijkheid. Door de toenemende druk is het noodzakelijk om ons hier nog meer voor in te spannen. Deze ontwikkelingen hebben hun weerslag op werkzaamheden en projecten. Ook voor de ontwikkelingen in de Vitale Vesting betekent dit dat gekeken moet worden naar de ontwikkeling van het gebied in relatie tot de duurzaamheidsthema's klimaatadaptatie, biodiversiteit, energie en circulariteit.

Groen en blauw zijn de kleuren van de gemeente Steenbergen. Deze groene en blauwe basis koesteren we. We willen een gemeente zijn waar het fijn wonen, werken en beleven is. Nu en in de toekomst. Dat gaat niet vanzelf. Er wordt veel van ons gevraagd; onder andere om niet alleen te na te denken over het 'hier en nu' maar vooral om de blik vooruit te richten.

01

► *Cultuur en recreatie, openbare ruimte,*

We gaan voor klimaat adaptief en -robuust

Klimaatverandering vraagt om een andere aanpak van, en kijk op de bebouwde omgeving. Het klimaatbestendig maken van een stad gaat hand in hand met meer ruimte voor groen en water. Hierbij horen maatregelen zoals het afkoppelen van hemelwater, het creëren van extra waterbergingsmogelijkheden, zo veel mogelijk vergroening van versteende gebieden en de aanleg van schaduw/koelteplekken en -routes in de stad. Daarbij hebben we extra oog voor hittestress en de aanwezigheid van kwetsbare doelgroepen.

02

► *Openbare ruimte, economie*

We zijn natuur inclusief

De gemeente Steenbergen werkt continu aan een gezonde, veilige en leefbare samenleving. Behoud en verbetering van de biodiversiteit speelt hierin een belangrijke rol. Niet alleen draagt de verbetering van biodiversiteit bij aan de ambities op het gebied van klimaatadaptatie (veiligheid) en de kwaliteit van natuur in het algemeen, het draagt ook bij aan het welzijn en de gezondheid van onze inwoners.

Een Vitale Vesting is daarom een natuur inclusieve vesting. Nieuwbouw en herontwikkelingen zijn natuur inclusief met voldoende groen, nestgelegenheid en foerageergebied in bebouwing en tuinen. In de aanleg van groen kijken we naar de ecologische en sociale (gebruiks)waarde. Voor verbetering van de biodiversiteit worden groenstructuren zoveel mogelijk aan elkaar verbonden tot een netwerk van groene stapstenen met een grote mate aan variatie en gelaagdheid.

03

► *Economie, wonen en zorg*

Energie neutraal is ons streven

De gemeente Steenbergen volgt het landelijk beleid en heeft als doel om in 2050 energieneutraal en aardgasvrij te zijn. Hiervoor werken we aan het verduurzamen van de gebouwde omgeving, mobiliteit en het vergroten van de opwek van hernieuwbare energie.

Voor het centrum van de stad Steenbergen wordt een wijkuitvoeringsplan opgesteld waarin de gemeente beschrijft welke keuzes zijn gemaakt voor een betaalbaar, duurzaam en betrouwbaar alternatief voor aardgas.

04

► *Openbare ruimte*

We willen Circulair worden

De gemeente Steenbergen wil in 2050 een circulaire gemeente zijn en volgt daarmee landelijk beleid. Dit betekent dat we anders willen omgaan met het gebruik van grondstoffen en waardevolle materialen en dat we grondstoffen zo veel mogelijk willen hergebruiken. En, waar mogelijk prioriteit geven aan plantaardige producten 'van eigen grond' / uit de eigen regio, om zo korte ketens te creëren.

► *Ga naar de tools van duurzaamheid*

1.3 OPENBARE RUIMTE

“IN EEN VITALE VESTING STAAT ONTMOETING EN VERBINDING CENTRAAL.”

De openbare ruimte is alles wat voor publiek vrij toegankelijk is: straten, pleinen, parken, parkeerplaatsen, speeltuinen en sportvelden. Meer dan de helft van de Vitale Vesting is openbare ruimte. Het is belangrijk dat deze ruimte van een goede kwaliteit is. Het is de plek waar mensen elkaar ontmoeten, waar zij bewegen en ontspannen. Hoe meer de inwoners op een manier gebruik maken van de openbare ruimte, hoe meer betrokken zij erbij zijn, Dat heeft een positieve invloed op de gezondheid, maar ook op het welzijn van de inwoners. Dit alles vraagt een brede blik op de openbare ruimte, want het is ook de plek waar veel andere ambities samenkomen. Waar vroeger de openbare ruimte schoon en veilig moesten zijn, komen nu beleving en gebruik centraal te staan in de Vitale Vesting. Daarnaast spelen ook grote maatschappelijke opgaves mee. Denk hierbij aan klimaatadaptatie, biodiversiteit, duurzaamheid, maar ook samenleven en inclusiviteit. De openbare ruimte is bij uitstek geschikt om meerdere functies en doelen aan één gebied te koppelen.

01

We hebben een schone en veilige leefomgeving

Een eenduidig straatbeeld met herkenning, voorkom verrommeling van het straatbeeld door afstemming van de vele visuele obstakels en het draagt bij aan de sociale en fysieke leefomgeving.

02

► *Wonen en zorg*

Doelmatig gebruik, dat willen we

De openbare ruimte biedt ruimte voor mens en natuur. Het is toegankelijk en bruikbaar voor iedereen, ook voor mensen met een beperking. Bovendien is er geen/weinig kans op schade of slijtage door gebruiksc conflicten of te krappe maatvoering.

03

► *Duurzaamheid*

Ecologie is leven

Het openbaar groen wordt ook benut om een bijdrage te geven aan natuur- en klimaatdoelen. Groen krijgt voldoende ruimte om zich volwaardig te ontwikkelen en ook worden er plekken gecreëerd waar bomen waardevol of monumentaal kunnen worden. Groen geeft verkoeling. Ook wordt er rekening gehouden met diversiteit van de beplanting om de biodiversiteit te bevorderen.

04

► *Cultuur en recreatie, economie*

We beschermen monumentale bomen en belangrijke groenstructuren

Bomen doen er mensengeneraties over voordat ze volgroeid zijn. Alleen door duurzaam beheren en beschermen kunnen ze oud worden. Door inventarisatie weten we welke bijzondere bomen waar in de gemeente Steenberg en worden beschermde maatregelen getroffen voor deze monumenten. Op die manier zorgt de gemeente ervoor dat monumentale bomen behouden blijven.

05

► *Cultuur en recreatie*

We behouden de groenarealen en waar mogelijk breiden we ze uit

Binnen de Vitale Vesting koesteren we de groene gebieden. Ze blijven behouden, onderhouden en beleefbaar. vestingwallen zijn weinig groene gebieden. De groene plekken die er zijn moeten worden behouden, onderhouden en beleefbaar zijn en blijven.

06

► *Duurzaamheid*

Verblijfsplekken zorgen voor leefbaarheid

Buitenspelen en bewegen is belangrijk voor de gezondheid en het welzijn van iedereen, maar ook voor het leefklimaat in de buurt. Bovendien vermindert het de zorgkosten in de toekomst. Buitenspelen of recreëren is een van de belangrijkste vormen van bewegen en sociaal contact te leggen. In de openbare ruimte wordt er aandacht besteed aan ontmoeting en speelplekken voor diverse doelgroepen.

07

► *Cultuur en recreatie*

Eenheid in materialisatie geeft herkenbaarheid

De inrichting van de buitenruimte in de Vitale Vesting is eenvoudig en doelmatig. Er is veel eenheid in materiaal in bestrating en straatmeubilair waardoor het herkenbaar is voor de inwoner en bezoeker.

08

We letten ook op beheer voor nu en straks

Gebieden zijn met een gemiddelde onderhoudsinspanning schoon, onbeschadigd en veilig, alles is toegankelijk voor onderhoudsmaterieel en zorgt voor voldoende draagkracht in de ondergrond. Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte pas binnen de gemeentelijke onderhoudsbudgetten, waarbij gestreefd wordt naar een optimum moment qua noodzakelijk beheer en onderhoudsmomenten bij ruimtelijke ingrepen.

► *Ga naar de tools van openbare ruimte*

1.4 MOBILITEIT

“IN EEN VITALE VESTING IS HET VEILIG FIETSEN EN WANDELEN.”

De Vitale Vesting is een historisch en economisch centrum. Het moet daarom vindbaar, veilig en bereikbaar zijn voor voetgangers, fietsers, auto's en bevoorrading. Er is voldoende parkeerruimte in en rond het economisch centrum. Deze is goed vindbaar. De doorstroming ter hoogte van de Fabrieksdijk en Kade is een aandachtspunt. De woongebieden zijn veilig en goed bereikbaar voor de inwoners. Ditzelfde geldt voor de grote busstations Rondweg Oost en Molenweg en de grote parkeerplaatsen rond het centrum.

01

► *Cultuur en recreatie, economie, openbare ruimte*

Vitale Vesting is een verblijfsgebied

De Vitale Vesting is een verblijfsgebied: een gebied waar de functies wonen en winkelen duidelijk in het straatbeeld aanwezig zijn. Dankzij de blauwe parkeerzone in het assenkruis kunnen er doelgerichte aankopen gedaan worden. Om een langer verblijf in het centrum te stimuleren, is de Markt met succes omgevormd tot een voetgangersgebied. De Gummaruskerk is hier het toeristische hoogtepunt dat jaarlijks duizenden bezoekers trekt. Uit het aantal registraties in de kerk blijkt dat het aantal bezoekers aan het centrum van Steenbergen weer structureel toeneemt.

02

► *Cultuur en recreatie, wonen en zorg, openbare ruimte*

Langzame verkeersroutes bieden veiligheid

De wandel- en fietsroutes vanaf de wijken rondom het centrum worden in kaart gebracht en verbeterd. De aandacht gaat daarbij uit naar de wandelroute vanaf de haven, de wandelroutes vanaf de drie grote parkeerterreinen, hoofdfietsroutes, recreatieve fietsroutes en het aantal stallingsmogelijkheden voor fietsen in en om het winkelgebied.

03

► *Economie, wonen en zorg*

Er is een goede parkeerverwijzing

In het economische centrum van de Vitale Vesting verandert het winkelbestand en de bebouwing. De parkeerbehoefte verandert mee. De blauwe parkeerzone in het assenkruis wordt geëvalueerd en waar mogelijk aangepast. Om bezoekers tot een langer verblijf te verleiden komt er een betere verwijzing naar de parkeerterreinen buiten de blauwe zone om daarmee de P-verwijzing duidelijker en sluitend te maken.

04

Bevoorradersroutes zijn duidelijk

Er is een duidelijke bevoorradersroute. De laad- en losplaatsen zijn in kaart gebracht en verbeteringen aangebracht. Samen met de partners wordt de bevoorradersroute en de laad en los plaatsen in kaart gebracht en gekeken naar verbeteringen.

► *Ga naar de tools van mobiliteit*

1.5 ECONOMIE

“IN EEN VITALE VESTING WORDT JAARLIJKS HET VESTING WEEKEND GEORGANISSEERD.”

Het centrum van Steenberg en vormt het hart van de gemeente. Op dit moment is het aanbod aan niet-dagelijkse artikelen beperkt en is het gebied te groot. De Vitale Vesting kent een compact en toekomstbestendig koopcentrum. Inwoners van de gemeente kunnen hier terecht voor hun dagelijkse boodschappen, maar ook voor niet-dagelijkse artikelen, een bezoek aan de horeca of een ontmoeting in de openbare ruimte. Het centrum kent een ruim en gevarieerd horeca-aanbod. Door de uitstraling van de openbare ruimte te verbeteren, vergroten we de aantrekkingskracht voor bezoekers, ondernemers, inwoners en vastgoedeigenaren.

01

Zet in op een compacter centrumgebied

De Vitale Vesting zet in op het compacter maken van het centrumgebied, met zoveel mogelijk voorzieningen in het kernwinkelgebied. Voormalige winkel- en aanloopstraten krijgen andere functies, zoals wonen.

02

Versterk de verbindingen

De verbindingen tussen de verschillende delen van het centrum worden versterkt. Dit versterkt het combinatiebezoek van verschillende winkels door de consument.

► *Mobiliteit en openbare ruimte*

03

Versterk het toeristisch profiel

De jachthaven en de Gummaruskerk zijn de belangrijkste recreatieve trekkers van de Vitale Vesting. Door in te zetten op het vestingverleden, ons militair cultureel erfgoed en de ligging aan het Volkerak, zetten we in op de verdere versterking van ons toeristisch profiel.

► *Cultuur en recreatie*

04

Horeca clustert zich

De horeca clustert zich op de Markt, aan de haven en ter hoogte van de Poststraat/Kaaistraat. De toevoeging van daghoreca sluit aan bij de toeristische ambitie van Steenberg en.

► *Cultuur en recreatie*

05

Functies vestigen zich op de juiste plek

In het kernwinkelgebied van de Vitale Vesting zijn publiekgerichte functies gevestigd om de dynamiek in het assenkruis te houden. Deze functies bevinden zich op de begane grond (de zogenaamde commerciële plint).

► *Wonen en zorg*

06

► *Openbare ruimte*

We willen meer uitstraling en minder leegstand

Op dit moment zit leegstand verspreid over het hele centrumgebied, dus ook in het kernwinkelgebied. Leegstand heeft een negatief effect op de levendigheid en het ondernemersklimaat in het centrum. Een deel van de panden in het centrum is onvoldoende onderhouden en heeft een slechte uitstraling. Tevens is een deel van de karakteristieke gevels door renovatie verdwenen uit het straatbeeld.

07

► *Openbare ruimte*

Verbeter het verblijfsklimaat en groen

Op dit moment is het centrum van Steenbergen versteend. Bezoekers worden niet verleid tot een langer verblijf in dit gebied en is het nog niet de ontmoetingsplek die het zou kunnen zijn. Rondom de Markt, Gummaruskerk en winkelstraten liggen kansen om het verblijfsklimaat te verbeteren.

08

Voeg nieuwe concepten toe

Door nieuwe concepten aan de Vitale Vesting toe te voegen, blijft het winkelaanbod interessant voor de consument. Een goed voorbeeld daarvan is 'blurring' waarbij nieuwe elementen aan bestaande functies worden toegevoegd. Bijvoorbeeld een lunchroom in een boekhandel of een restaurant dat de ingrediënten van de eigen menu's verkoopt.

09

► *Cultuur en recreatie*

Evenementen worden gefaciliteerd

Evenementen passen in een levendig centrum. Een bruisende Vitale Vesting is goed voor inwoners en ondernemers. De gemeente faciliteert evenementen in het centrum van Steenbergen. Ook kan het een instrument zijn tot samenwerking met ondernemers.

► *Ga naar de tools van economie*

1.6 CULTUUR EN RECREATIE

“IN EEN VITALE VESTING WORDT HET HISTORISCHE STADSBEELD BEHOUDEN.”

Cultuur en recreatie bieden levendigheid en zorgen voor uitstraling. We genieten en profiteren ervan, maar het geeft ons ook een gevoel van trots op wie we zijn, waar we vandaan komen en wat we in huis hebben.

Cultuur en recreatie zijn redenen om de Vitale Vesting te bezoeken, om er te wonen of te verblijven. Hoe aantrekkelijker het aanbod van cultuur en recreatie, hoe hoger de belevingswaarde van het gebied. Dit heeft een effect op de aantrekkingskracht op bezoekers en is van invloed op bestedingspatronen.

Ons historische assenkruis, de kenmerkende Gummaruskerk, de kenmerkende vestingwallen en straatnamen zorgen ervoor dat de geschiedenis nog steeds voelbaar is in het centrum en daarbuiten. Naast het centrum zorgt de jachthaven voor een uitnodigende recreatie binnen de Vitale Vesting. Om dit te behouden en versterken is het daarom van groot belang om de gemeenschap te betrekken en samen in te zetten op het voortzetten en behouden van de unieke Steenberge identiteit.

01

► *Openbare ruimte, economie*

Maak erfgoed zichtbaar en beleefbaar

De historische kern van Steenbergen is te herkennen aan de historische straatnamen, dit brengt weinig historische beleving met zich mee voor de bezoeker. De winkelstraten zouden daarom meer het historische verleden uit moeten stralen, voor de bezoeker. Denk aan de gevels en de inrichting van de openbare ruimte.

02

► *Openbare ruimte, economie*

Militair historisch erfgoed, laat de sporen zien

Van verschillende belangrijke periodes uit de militaire geschiedenis zijn overblijfselen te vinden in Vitale Vesting. Het herstellen, verbinden en/of reconstrueren van deze waardevolle sporen van het (militaire) historisch erfgoed maakt de geschiedenis weer tastbaar en beleefbaar.

03

► *Openbare ruimte*

Bescherm beeldbepalende panden

Steenbergen heeft op dit moment een beperkte monumentenlijst. Om meer cultuurhistorische waardevolle objecten te beschikken zullen er meer objecten aangewezen moeten worden tot gemeentelijk monument op basis van vrijwilligheid. Bovendien moeten beeldbepalende panden en gebieden bescherming krijgen door een uniformere aanpak.

04

► *Economie, wonen en zorg*

Stimuleer herbestemming

Beeldbepalende panden en/of monumenten die hun functie verliezen, krijgen een geschikte herbestemming. Daarbij ligt de focus op behoud door ontwikkeling. Zodoende ontstaat er ruimte voor nieuwe economische dragers en zorgt voor een duurzame ontwikkeling.

05

► *Wonen en zorg*

Behoud en bescherm wederopbouw architectuur

Binnen de vesting is nog veel wederopbouw architectuur te vinden. Dit is kenmerkend voor Steenbergen. Het is belangrijk om nu goede keuzes te maken en enkele goede voorbeelden van deze architectuur te behouden en te beschermen. Een sprekend voorbeeld hiervan is de Jan van Bruhezestraat.

06

► *Economie*

Plaats religieus erfgoed op de agenda

Het bisdom is bezig met het opstellen van een kerkenvisie. De visie geeft inzicht in de toestand van het religieus erfgoed, het stimuleren van herbestemming en het creëren van verbindingen. De Gummaruskerk maakt hier ook onderdeel van uit.

07

► *Economie,
openbare ruimte,
mobiliteit*

Verbind en recreër

Rond de Vitale Vesting ontwikkelt zich een uitgebreid en goed fiets- en wandelnetwerk die het landschap en de polders verbinden met de stad en haar monumenten en culturele hotspots. Langs deze routes krijgt de recreant informatie over de historische elementen die Steenbergen te bieden heeft.

08

Kunst in de openbare ruimte is kwaliteit

Voegt kwaliteit en betekenis toe aan de Vitale Vesting.

09

► *Economie*

Maak verbinding met waterrecreatie

Voor de ontwikkeling van Steenbergen als toeristisch-recreatief gebied verbinden we het 'natte toerisme' met het 'droge toerisme'. Bijvoorbeeld door het aanbieden van fietsverhuur in de jachthavens en door wandelroutes en toeristische bewegwijzering vanuit de jachthavens te verbeteren.

► *Ga naar de tools van cultuur en recreatie*

2

TOOLS

VITALE VESTING

Hier zijn de huidige beleidsdocumenten per thema opgesomd. Er is ook een opsomming van beleid dat nog ontwikkeld wordt of gaat worden. Dit beleid wordt later toegevoegd aan het Handboek Vitale Vesting.

2.1 BELEIDSDOCUMENTEN

“BRUIKBAAR VOOR VITALE VESTING”

Er zijn heel veel werkdocumenten gemaakt in de loop der jaren. Deze documenten zijn onderverdeeld in de zes thema's. De documenten vertellen vooral op welke manier de ambities die in het vorige hoofdstuk benoemd zijn, mogelijk gemaakt kunnen worden. Om bij de inhoud van het betreffende document te komen, is een klik op de titel van het document voldoende.

Wonen en zorg

vastgesteld in:

▶ Woningbehoefte onderzoek arbeidsmigranten	2020
▶ Woningbouwprogramma	2023
▶ Bestemmingplan Kom Steenberg 2019 (omgevingsplan 2024)	2023
▶ Beeldkwaliteit visie Vitale Vesting	2024

Participatie

▶ Participatiebeleid	2023

Duurzaamheid

▶ Klimaatstresstest	2020
▶ Transitievisie warmte	2023

Openbare ruimte

▶ Monumentale bomenlijst	2012
▶ Kaart Beschermd groenelementen	2012
▶ Natuurbeleidsplan	2017
▶ Nota Bomenbehoud	2019
▶ GRP/BRP (gemeentelijk en basis rioleringsplan)	2020
▶ HIOR (handboek inrichting openbare ruimte)	2020
▶ Bomenverordening	2022
▶ Speelruimtebeleid	2023
▶ GBI (waar liggen gemeentegronden)	2023

Mobiliteit

▶ Beleidregels parkeernormen	2018
▶ GVVP (gemeentelijk Verkeers- en Vervoers- Plan)	2021
▶ Beleidregels oplaadinfrastructuur	2023

Economie

▶ Economische kracht	2022
▶ Bro rapport (Toekomstbestendig Centrum Steenberg)	2023
▶ Evaluatie Markt	2023

Cultuur en recreatie

▶ Recreatieve kansenkaart	2016
▶ Erfgoednota	2018
▶ Monumentenlijst en verodening/regeling	2020
▶ Monitor recreatie en toerisme	2022
▶ Cultuurhistorische waardenkaart	2022

2.2 NIEUW BELEID

“VOOR VITALE VESTING”

Uit inventarisatie is gebleken dat er nog beleid ontbrak of verouderd was voor de Vitale Vesting. Om inzicht te geven welk beleid er wordt toegevoegd of aangepast, is er een overzicht gemaakt. Dit Handboek wordt jaarlijks geüpdatet en dan wordt de lijst met het huidige beleid aangevuld. Hieronder staat beschreven welk beleid wordt toegevoegd aan het huidige beleid en welk beleid wordt verwacht ermee te starten.

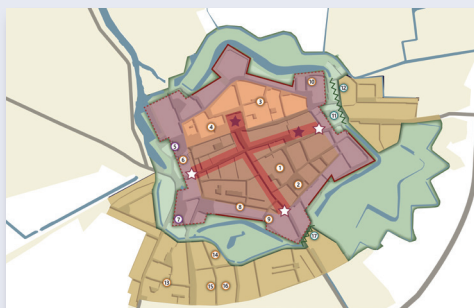
Alle thema's

▶ Woonzorgvisie	2024
▶ Woningbouwprogramma	2024
▶ Beleidskader Duurzaamheid	2024
▶ Klimaat labels	2024
▶ Wijkuitvoeringsplan (Warmte) centrum Steenbergen	2024
▶ Verkeercirculatie centrum Steenbergen	2024
▶ Wandel en fietsroutes	2024
▶ Evaluatie parkeerbeleid centrum Steenbergen	2024
▶ Horeca- en evenementenbeleid	2024

2.2 KANSENKAARTEN

"INSPIRATIE VOOR VITALE VESTING"

Op de kansenkaarten staat het plangebied van Vitale Vesting met de kansen die zich voordoen op gebied van bouw en stedenbouw, openbare ruimte en mobiliteit. Soms is er buiten de plangrens van Vitale Vesting getekend omdat sommige kansen een relatie hebben met Vitale Vesting. De kansen binnen het plangebied komen straks terug in deelplannen van de herontwikkelingslocatie. De kansen daarbuiten moeten in andere plannen een plek krijgen. Op de kansenkaart zijn de kansen in beeld en woord weergegeven. Voor de kansen die in beeld zijn weergegeven is een legenda met uitleg opgenomen. De kansen zijn soms willekeurig op de kaart weergegeven omdat de locatie waar de kans gerealiseerd moet worden nog niet bepaald is.

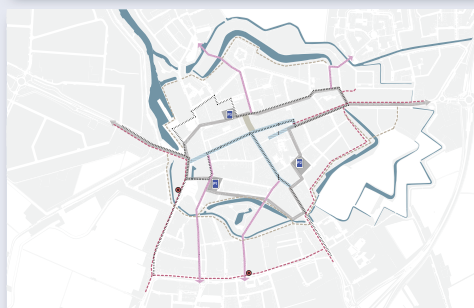
KANSENKAART 1
VITALE VESTING

Stedenbouwkundige structuur

KANSENKAART 2
VITALE VESTING

Openbare ruimte

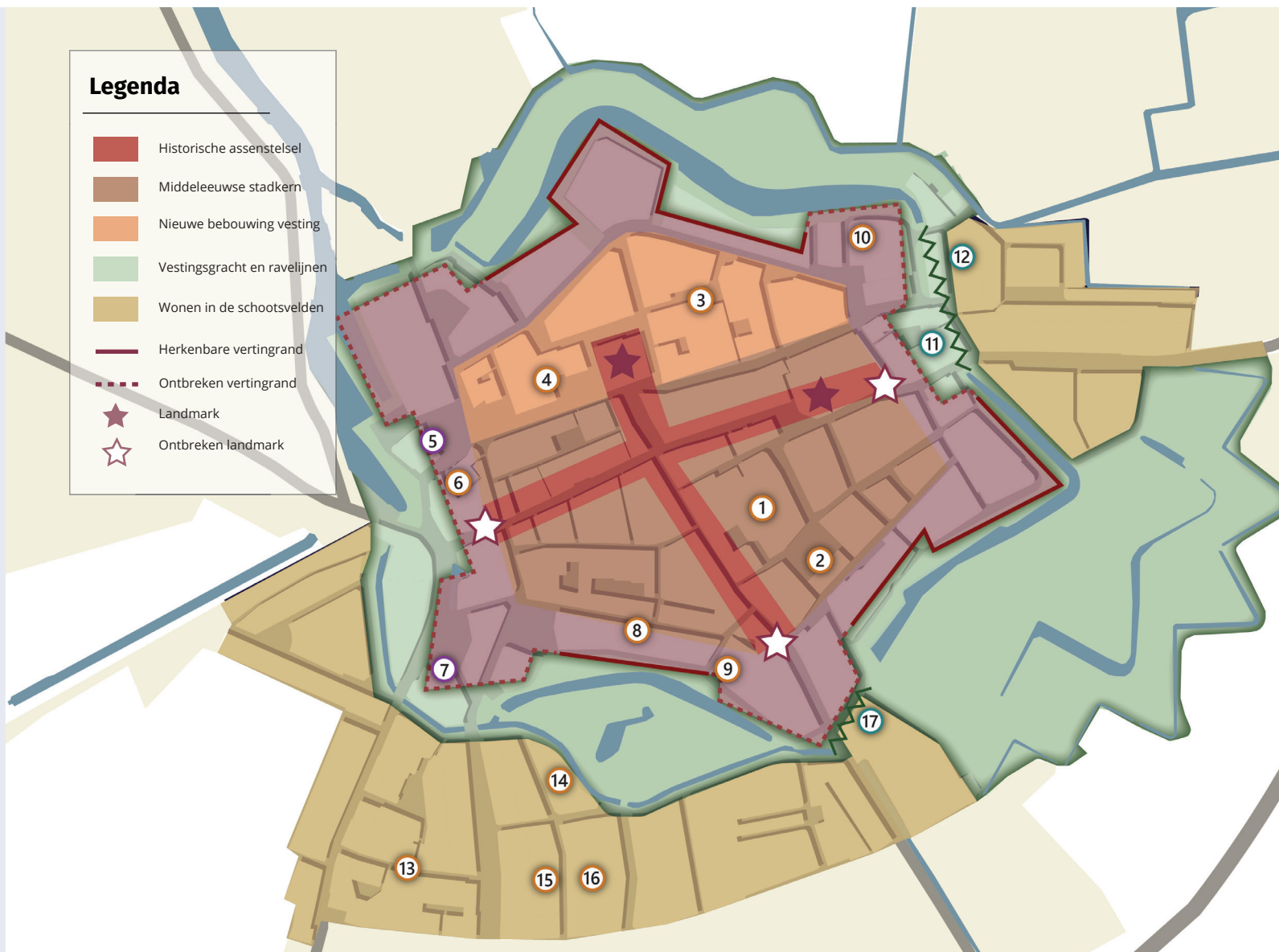
KANSENKAART 3
VITALE VESTING

Mobiliteit

KANSENKAART 1

STEDENBOUWKUNDIGE STRUCTUUR

De Kansenskaart Stedenbouwkundige Structuur is uit de Beeldkwaliteit visie Vitale Vesting gehaald. Het doel van deze kaart is om de beeldkwaliteit van de vesting te versterken. Beeldkwaliteit gaat niet alleen over het beeld van de woningen en gebouwen, maar ook over de beleving van de stad. Het is daarom belangrijk om de stedenbouwkundige opbouw van de vesting in kaart te hebben, met daarbij de kansen om de opbouw weer te herstellen of te versterken. De kaart dient als inspiratie bij transformatie van gebieden, zoals herontwikkelplannen.

In het gebied zijn uitroeptekens geplaatst op plekken waar ontwikkelmogelijkheden liggen voor in de toekomst.

1. Herinrichting en kans om oude structuren terug te brengen op de plek van Tante Louise (zorginstelling) en omgeving.
2. Kans tot herinrichting van gebied parkeerterrein aan de Rozemarijnstraat en aangrenzende bebouwing om oude structuren terug te brengen
3. Kans voor woningbouwontwikkeling, passend in de omgeving, ter plaatse van patio's aan de Gummarusvelden.
4. Kans voor herinrichting ter plaatse van locatie appartementen aan de Westdam
5. Kans voor het herkenbaar maken van de vesting.
6. Kans voor herinrichting ter plaatse van locatie verzamelgebouw zorgbedrijven aan de Fabrieksdijk om de vesting herkenbaar te maken
7. Kans voor het herkenbaar maken van de vesting op dit punt.
8. Herinrichting van de Nicolaas Peckstraat en Zuidwal, kans voor vergroening en herkenbaar maken van de vesting.
9. Herinrichting van de hoek Ravelijnstraat en Zuidwal, kans voor vergroening en herkenbaar maken van de vesting
10. Kans om bastion herkenbaar te maken aan Solmsbolwerk
11. Kans voor herstel vestingsgracht in dit gebied.
12. Kans voor herstel vestingsgracht in dit gebied.
13. Herinrichting van de Sint Ontcommerstraat, kans voor verduurzaming
14. Herinrichting gebied Kindcentrum Kiezelrijk, met notie van stadsgracht en van overblijfselen van ravelijnen (stadspark)
15. Herinrichting van Stadshillen, kans voor verduurzaming
16. Herinrichting van woningen aan Ravelijnstraat, kans voor verduurzaming.
17. Kans voor terugbrengen vestingsgracht ten zuiden van de Zuidwal

KANSENKAART 2

OPENBARE RUIMTE

De Kansenskaart Openbare Ruimte gaat over de onbebouwde omgeving. Daarbij ligt vooral de focus op daar waar wij willen zitten, lopen, ontmoeten en recreëren. Daarnaast laat deze kansenskaart zien waar ruimte is voor meer kwalitatief groen en de zichtbaarheid en beleefbaarheid van cultureel erfgoed. Dat betekent dat de ruimte die beschikbaar is voor nieuwbouw niet volledig volgebouwd moet worden. Houdt ook ruimte voor groen, water en ontmoetingsplekken. De openbare ruimte is bij uitstek geschikt om meerdere functies en doelen aan één gebied te koppelen. Een voorbeeld hiervan is de historische landschappelijke elementen terug te brengen van de vesting en deze te versterken, dit kan direct dienen als waterbergingsgebied.

Legenda

- Groen
- Water
- Waterberging
- Verblijfsplek
- Begraafplaats
- Openbare ruimte kans
- Semi openbaar kans
- Boom
- Waterovergang
- Stadspoort
- Monument (kunst)

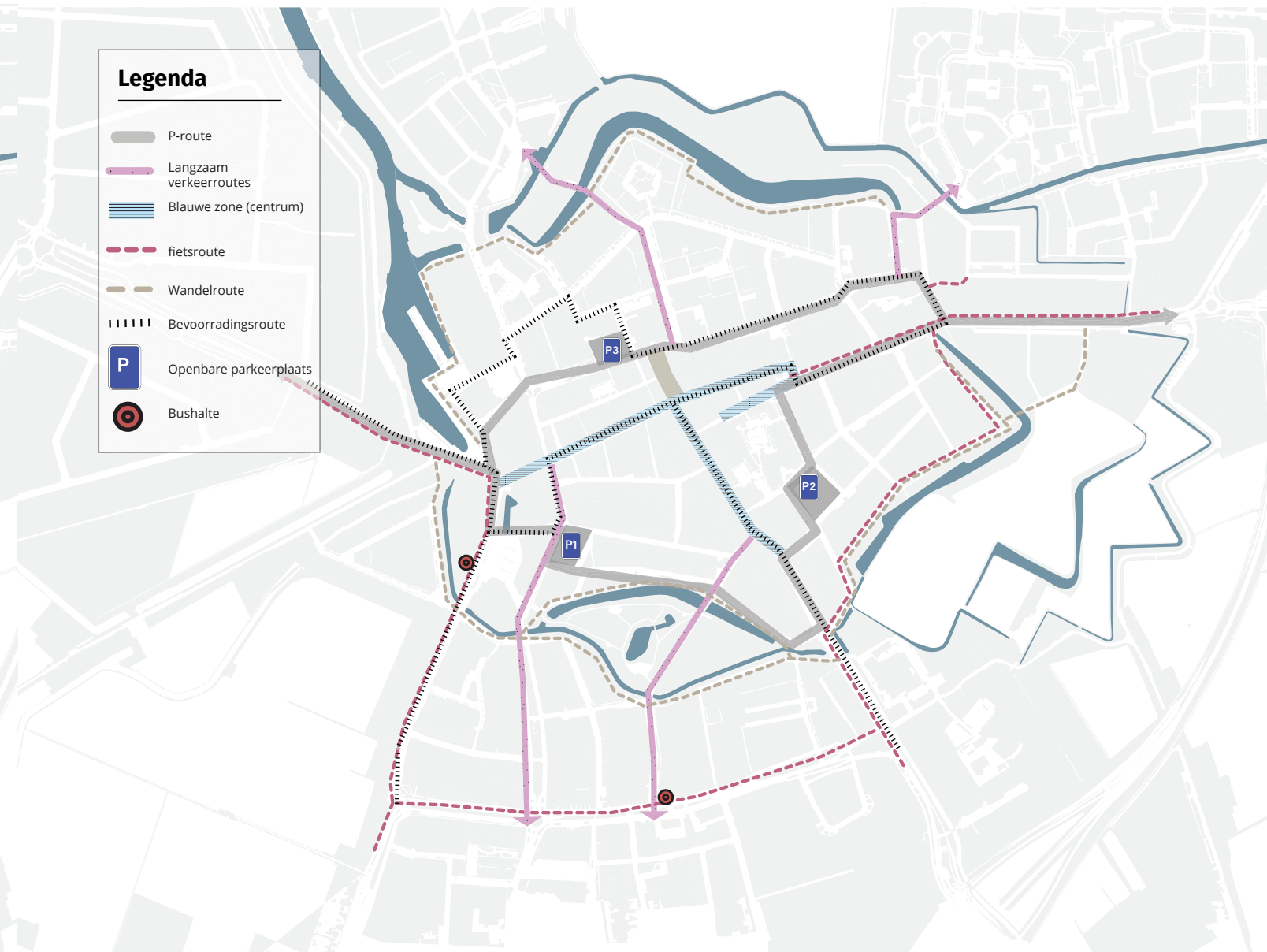

KANSENKAART 3

MOBILITEIT

Ook de Kansenskaart Mobiliteit gaat net als de Kansenskaart Openbare Ruimte vooral over de onbebouwde omgeving. Het verschil daarmee is dat de Kansenskaart Mobiliteit gaat over vervoer van a naar b. Parkeerruimte voor auto's op loopafstand van het centrum blijft een belangrijke behoefte. Er is begrip voor andere parkeeroplossingen maar het centrum moet ook voor de auto nog bereikbaar zijn. Als de gemeente de gezondheid wil stimuleren dan moeten er aantrekkelijke en veilige fiets en wandelroutes gerealiseerd worden.

3

BELEID IN KAART VITALE VESTING

Door het beleid van de thema's en de relevante documenten komt er meer inzicht. Daarnaast wordt er ook ruimtelijk gekeken waar dit het best tot zijn recht kan komen in Vitale Vesting. Zo ontstaat er een afweging welk beleid belangrijk is per deelgebied.

3.1 BELEID OP DE JUISTE PLEK

DE HANDLEIDING NAAR EEN VITALE VESTING

De opgesomde thema's en belangrijkste randvoorwaarden landen in dit hoofdstuk op de juiste plaats. Daarom is de Vitale Vesting opgedeeld in vier delen: de historische stad, de bereikbare stad, de groene stad en de gezonde stad. De vier deelgebieden hebben ieder twee leidende thema's die ruimtelijk het best kwalitatief tot hun recht komen. Naast de leidende thema's zijn er koppelkansen met de andere thema's aangetoond. Dit geeft sturing aan de opgaves binnen Vitale Vesting.

Stappenplan

Zoekt u naar een ruimte voor een bepaalde ontwikkeling in Vitale Vesting. Neem dan de stappen door:

3.2 DEELGEBIEDEN

3.3 DEELGEBIED

HISTORISCHE STAD

Het assenkruis tussen de voormalige stadspoorten en de Sint-Gummaruskerk vormen het hart van het winkelgebied en is karakteristiek voor de stad. Het dateert uit de middeleeuwen en er bevinden zich dan ook veel oude panden met historisch gevelbeeld langs de straten. Zoals typerend voor historische stadscentra hebben de straten een smal profiel en is er een centraal gelegen marktplein. Om de kwaliteiten en identiteit van de middeleeuwse stad te versterken zijn de thema's economie, cultuur en recreatie leidend in dit deelgebied. Valt jouw project in de middeleeuwse stad wordt het volgende beleid van belang.

ECONOMIE

Ambities

Zet in op een compacter centrumgebied
Versterken van verbindingen
Versterken het toeristisch profiel
Horeca clustert zich
Functies vestigen zich op de juiste plek
We willen meer uitstraling en minder leegstand
Verbeter het verblijfsklimaat en groen
Voeg nieuwe concepten toe
Evenementen worden gefaciliteerd

CULTUUR EN RECREATIE

Ambities

Maak erfgoed zichtbaar en beleefbaar
Militair historisch erfgoed, laat de sporen zien
Bescherm beeldbepalende panden
Stimuleren herbestemming
Behoud en bescherm wederopbouw architectuur
Plaats religieus erfgoed op de agenda
Verbind en recreëer
Kunst in de openbare ruimte is kwaliteit
Maak verbinding met waterrecreatie

Voor de hand liggende koppelingen voor de historische stad

OPENBARE RUIMTE

- 04** We behouden de groenarealen en waar mogelijk breiden we ze uit
- 07** Verblijfsplekken zorgen voor leefbaarheid
- 08** Eenheid in materialisatie geeft herkenbaarheid

▶ *Ga voor nog meer kansen bij openbare ruimte*

DUURZAAMHEID

- 01** We gaan voor klimaat adaptief en -robuust
- 03** Energieneutraal is ons streven

▶ *Ga voor nog meer kansen bij duurzaamheid*

WONEN EN ZORG

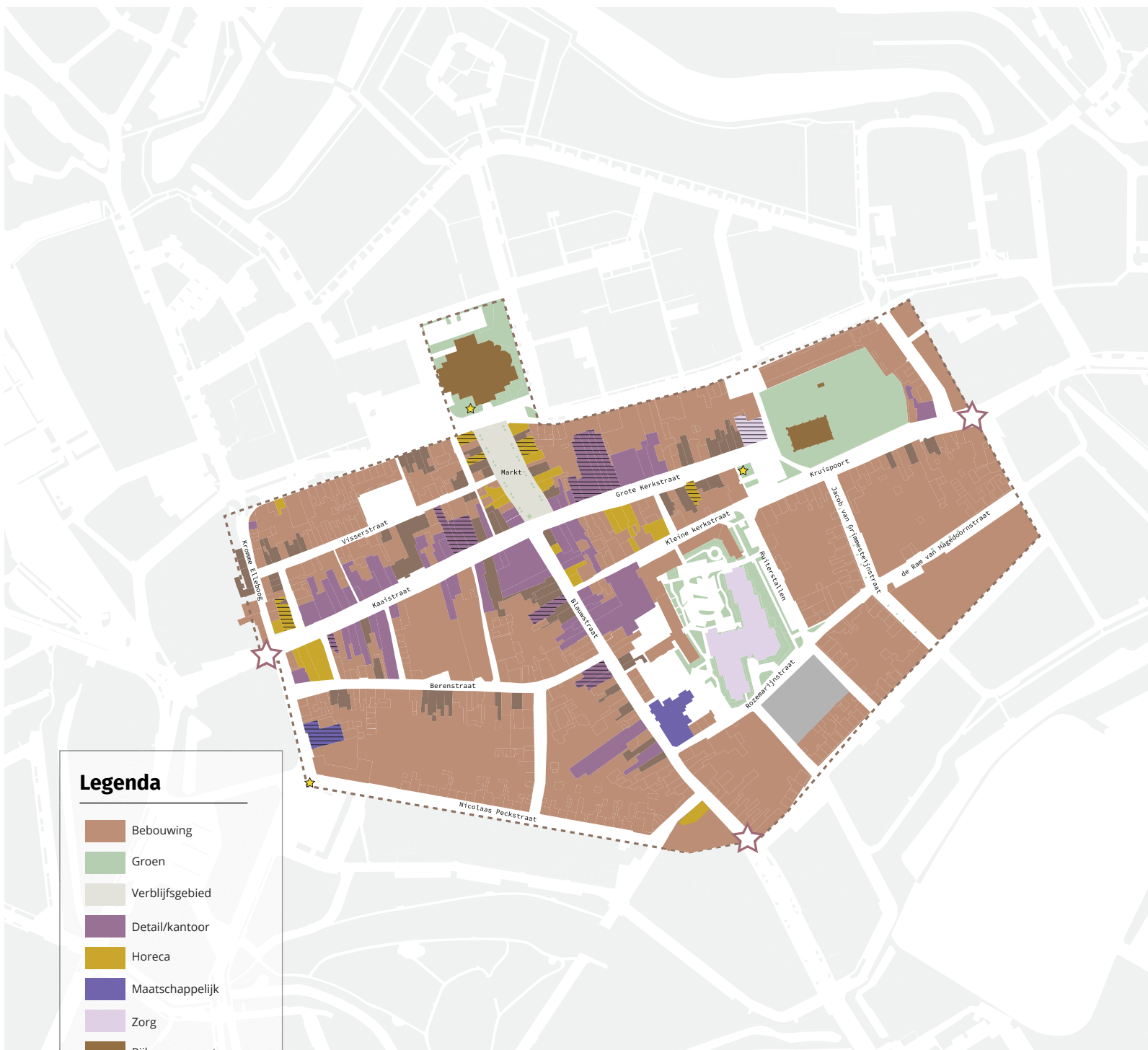
- 04** We hebben een wijk met identiteit
- 05** Een ontmoetingsruimte is belangrijk
- 09** Er zijn voldoende zorgvoorzieningen

▶ *Ga voor nog meer kansen bij wonen en zorg*

MOBILITEIT

- 01** Vitale Vesting is een verblijfsgebied
- 02** Langzame verkeersroutes bieden veiligheid
- 03** Er is een goede parkeerverwijzing

▶ *Ga voor nog meer kansen bij mobiliteit*

Legenda

- Bebouwing
- Groen
- Verblijfsgebied
- Detail/kantoor
- Horeca
- Maatschappelijk
- Zorg
- Rijksmonument
- Gemeentelijk monument of beeldbepalend pand
- Gemeentelijk monument of beeldbepalend pand
- Stadspoort
- Monument (kunst)

- Deelgebied historische stad huidige situatie in kaart.

[▶ Ga naar de kansenkarten](#)

- Inspiratie beelden historische stad
 1. Stadcentrum - Hillegom
 2. Kerktuin - Turnhout
 3. Stadspoort - Almelo

4. Stratenpatroon - Naarden
 5. Vestingweekend - Steenberghe
 6. Conceptstore - Leeuwarden

3.4 DEELGEBIED

DE BEREIKBARE STAD

Het nieuwe deel binnen de vesting heeft een ander karakter dan de historische stad. Na WOII is dit deelgebied langzaam volgebouwd en heeft de auto zijn plaats in de openbare ruimte genomen. Typisch voor dit deelgebied is dat het ruimtelijker is opgezet dan de historische stad. Straten zijn breder, er zijn woongebieden met een verschillend karakter, grotere voorzieningen en parkeervelden. Ook wordt door dit deelgebied de historische stad toegankelijk gemaakt langs diverse toegangswegen. Om de kwaliteiten en identiteit van de bereikbare stad te versterken, zijn de thema's mobiliteit, wonen en zorg leidend voor dit deelgebied. Valt jouw project in de bereikbare stad dan wordt het volgende beleid van belang.

MOBILITEIT

Ambities

Vitale Vesting is een verblijfsgebied
Langzame verkeersroutes bieden veiligheid
Er is een goede parkeerwijzing
Bevoorradingsroutes zijn duidelijk

WONEN EN ZORG

Ambities

Er zijn gemengde woonwijken
Er is zorg aan huis
Het gaat om kwaliteit van woningen
We hebben een wijk met identiteit
Een ontmoetingsruimte is belangrijk
We staan voor toegankelijkheid
Er zijn voldoende zorgvoorzieningen
Aanpassen van de huidige woningvoorraad

Voor de hand liggende koppelingen voor de historische stad

OPENBARE RUIMTE

- 01** We hebben een schone en veilige leefomgeving
- 02** Doelmatig gebruik, dat willen we.
- 03** Ecologie is leven

▶ *Ga voor nog meer kansen bij openbare ruimte*

DUURZAAMHEID

- 01** Energieneutraal is ons streven
- 07** We zijn natuur inclusief

▶ *Ga voor nog meer kansen bij duurzaamheid*

ECONOMIE

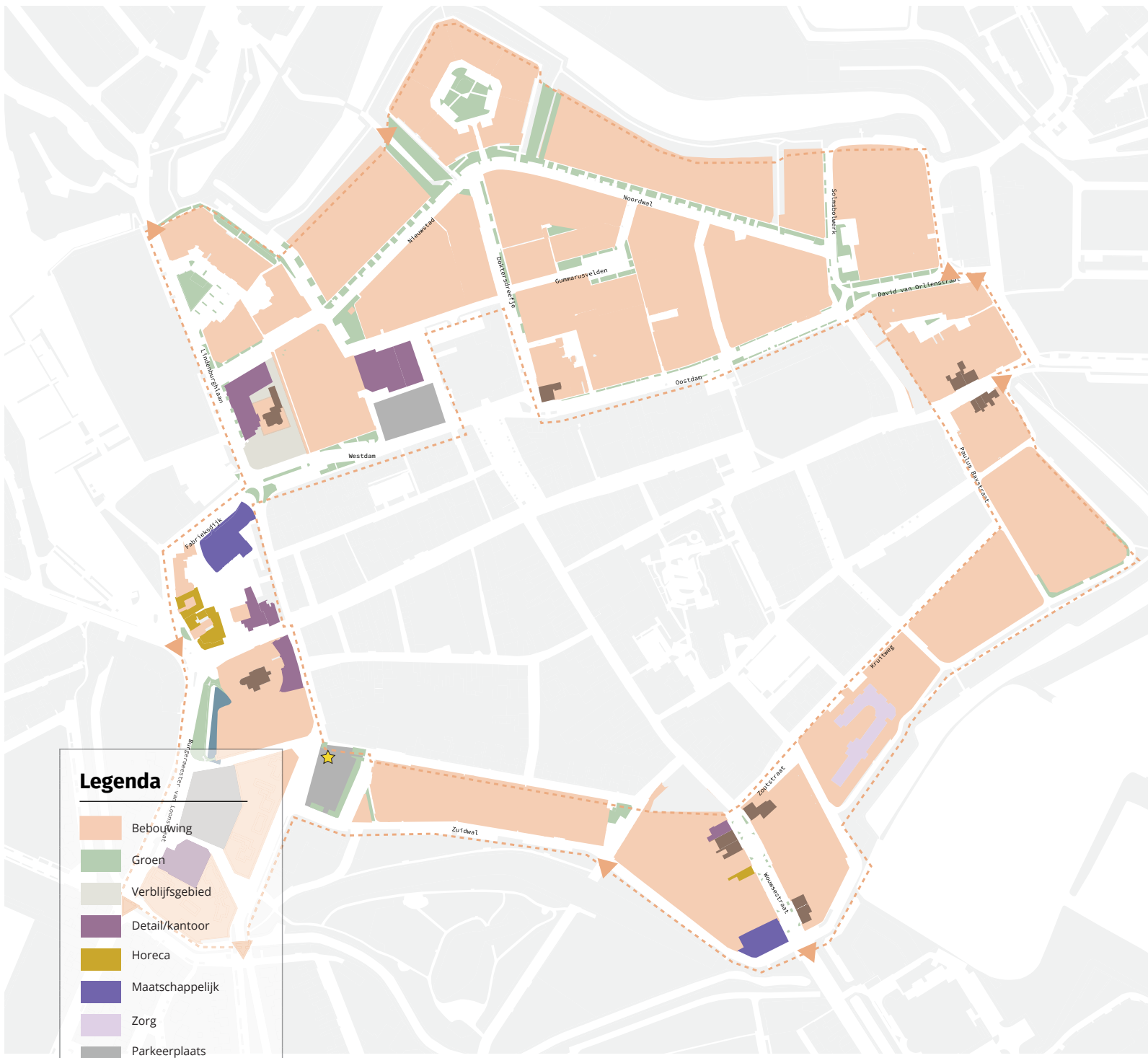
- 02** Versterk de verbindingen
- 03** We willen meer uitstraling en minder leegstand

▶ *Ga voor nog meer kansen bij economie*

CULTUUR EN RECREATIE

- 03** Bescherm beeldpebalende panden
- 05** Behoud en bescherm wederopbouw architectuur

▶ *Ga voor nog meer kansen bij cultuur en recreatie*

Legenda

- Bebouwing
- Groen
- Verblijfsgebied
- Detail/kantoor
- Horeca
- Maatschappelijk
- Zorg
- Parkeerplaats
- Gemeentelijk monument of beeldbepalend pand
- Toegangswegen
- Monument (kunst)

- Deelgebied bereikbare stad huidige situatie in kaart.

[▶ Ga naar de kansenkaarten](#)

- Referentiebeelden bereikbare stad

- 1. Mobiliteitshub - Delft
- 2. Publiek parkeerplaats - Berlijn
- 3. Veilige straat - Hilversum
- 4. Bewegwijzering Steenbergem
- 5. Halte - Numansdorp
- 6. Woomstraat - Arnhem

3.5 DEELGEBIED

DE GROENE STAD

De groenblauwe vestingwerken vormen een uniek deel voor de stad. Ze dateren uit de 17e eeuw en er bevinden zich dan ook veel militaire sporen met hoogteverschillen in het landschap. Zoals typerend voor dit deel van de stad heeft het een groen en overwegend rustig karakter, maar er zijn in de loop der jaren ook veel maatschappelijke functies aan dit deel van de stad toegevoegd. Om de kwaliteiten en identiteit van de groene stad te versterken, zijn de thema's duurzaamheid, cultuur en recreatie leidend in dit deelgebied. Valt jouw project in de groene stad dan wordt het volgende beleid van belang.

DUURZAAMHEID

Ambities

We gaan voor klimaat adaptief en -robuust
We zijn natuur inclusief
Energie neutraal is ons streven
We willen Circulair worden

CULTUUR EN RECREATIE

Ambities

Maak erfgoed zichtbaar en beleefbaar
Militair historisch erfgoed, laat de sporen zien
Bescherm beeldbepalende panden
Stimuleer herbestemming
Behoud en bescherm wederopbouw architectuur
Plaats religieus erfgoed op de agenda
Verbind en recreëer
Kunst in de openbare ruimte is kwaliteit
Maak verbinding met waterrecreatie

Voor de hand liggende koppelingen voor de historische stad

OPENBARE RUIMTE

- 05** We beschermen monumentale bomen en belangrijke groenstructuren
- 06** We behouden de groenarealen en waar mogelijk breiden we ze uit
- 08** Verblijfsplekken zorgen voor leefbaarheid

▶ *Ga voor nog meer kansen bij openbare ruimte*

MOBILITEIT

- 01** Vitale Vesting is een verblijfsgebied
- 02** Langzame verkeersroutes bieden veiligheid

▶ *Ga voor nog meer kansen bij mobiliteit*

WONEN EN ZORG

- 05** Een ontmoetingsruimte is belangrijk
- 07** Er zijn voldoende zorgvoorzieningen

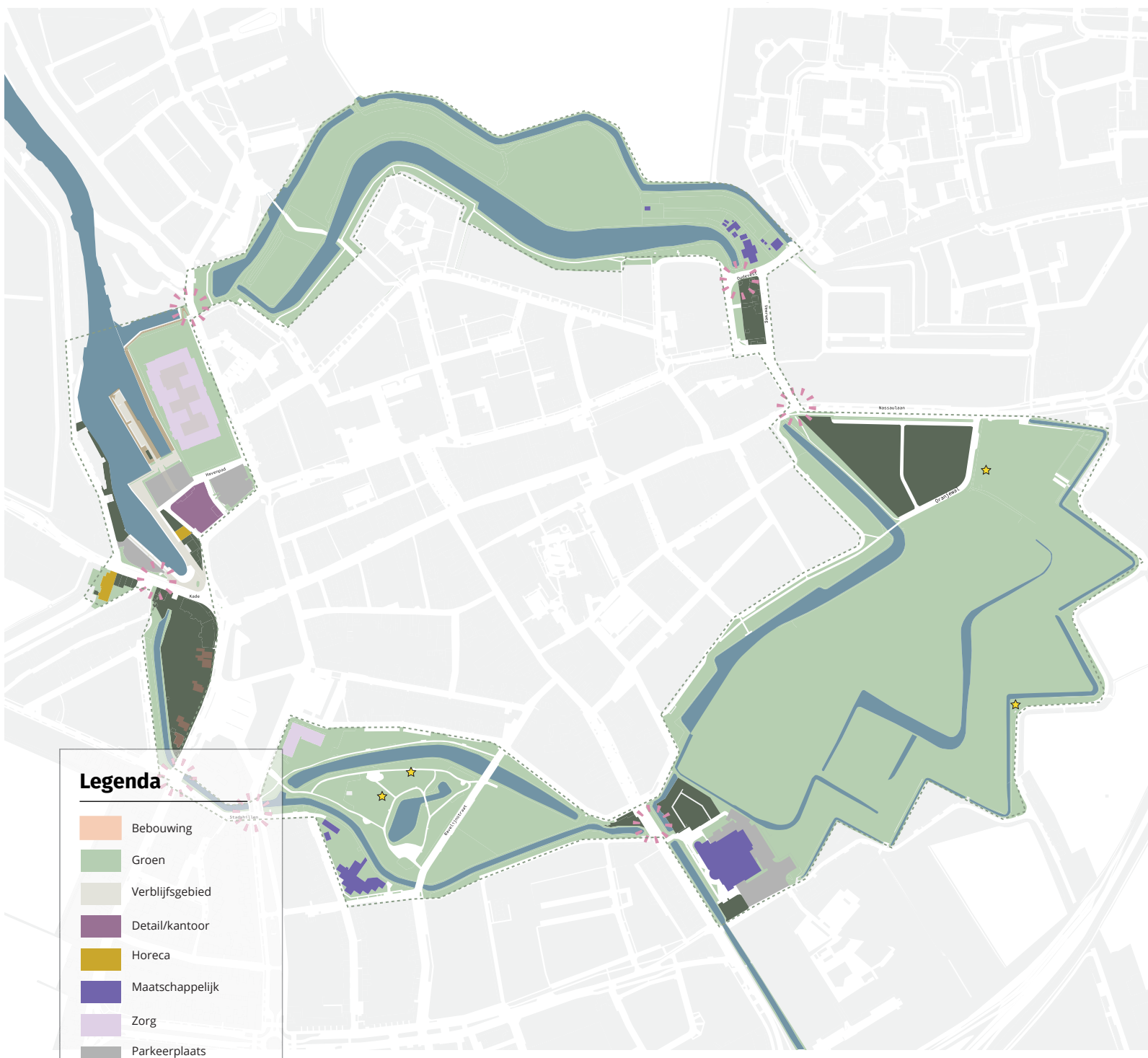
▶ *Ga voor nog meer kansen bij wonen en zorg*

ECONOMIE

- 03** Versterk het toeristisch profiel
- 04** Horeca clustert zich

▶ *Ga voor nog meer kansen bij economie*

Legenda

- Bebouwing
- Groen
- Verblijfsgebied
- Detail/kantoor
- Horeca
- Maatschappelijk
- Zorg
- Parkeerplaats
- Gemeentelijk monument of beeldbepalend pand
- Waterovergang
- Monument (kunst)

- Deelgebied groene stad huidige situatie in kaart.

[▶ Ga naar de kansenskaarten](#)

- Referentiebeelden groene stad

- 1. Ravelijn - Brielle
- 2. Stadspark - Steenberg
- 3. Waterrecreatie - Grote rivierenpad

- 4. Wandelroute - Gorichem
- 5. Terrassen aan het water - Leiden
- 6. Haven- Steenberg

3.6 DEELGEBIED

DE GEZONDE STAD

Een Vitale vesting is zeker een gezonde stad. Dit deelgebied overlapt met andere deelgebieden, dat komt omdat er in dit deelgebied veel wijken verduurzaamd worden maar die diversiteit en identiteit wordt behouden. Naast wonen zijn ook de belangrijkste voorzieningen belangrijk voor de gezonde stad. In de overlap met de historische stad en groene stad vragen verkeersaantrekkende functies extra aandacht. Typisch voor dit deelgebied is dat er vooral gewoond in de nabijheid van de belangrijkste voorzieningen. Om de kwaliteiten en identiteiten van de gezonde stad te versterken zijn de thema's duurzaamheid, cultuur en recreatie leidend in dit deelgebied. Valt jouw project in de gezonde stad dan wordt het volgende beleid van belang.

DUURZAAMHEID

Ambities

We gaan voor klimaat adaptief en -robuust
We zijn natuur inclusief
Energie neutraal is ons streven
We willen Circulair worden

WONEN EN ZORG

Ambities

Er zijn gemengde woonwijken
Er is zorg aan huis
Het gaat om kwaliteit van woningen
We hebben een wijk met identiteit
Een ontmoetingsruimte is belangrijk
We staan voor toegankelijkheid
Er zijn voldoende zorgvoorzieningen
Aanpassen van de huidige woningvoorraad

Voor de hand liggende koppelingen voor de historische stad

OPENBARE RUIJTE

- 01** We hebben een schone en veilige leefomgeving
- 02** Doelmatig gebruik, dat willen we
- 07** Verblijfsplekken zorgen voor leefbaarheid

▶ *Ga voor nog meer kansen bij openbare ruimte*

MOBILITEIT

- 02** Langzame verkeersroutes bieden veiligheid
- 05** Er is een goede parkeerwijzing

▶ *Ga voor nog meer kansen bij mobiliteit*

ECONOMIE

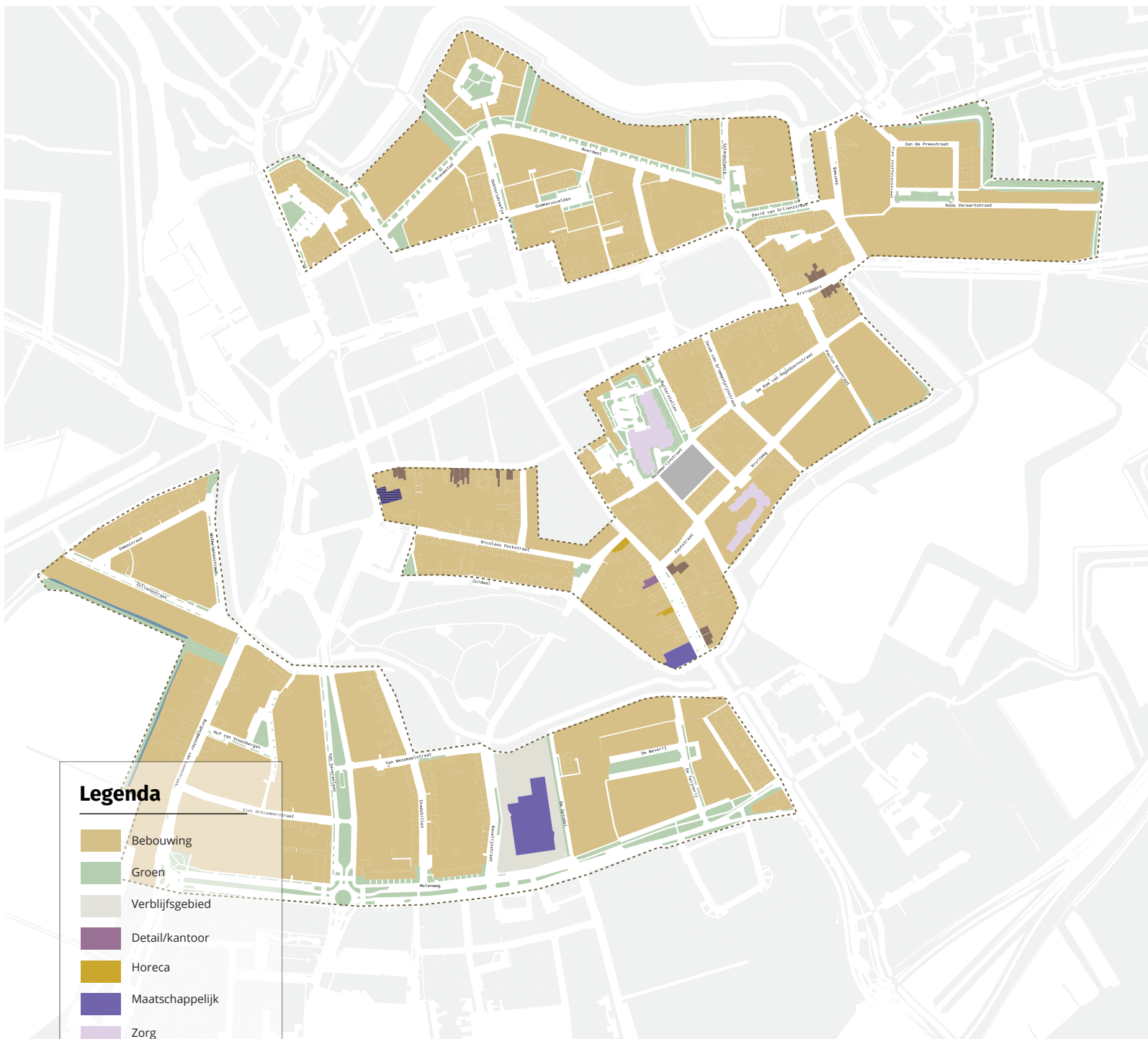
- 05** Functies vestigen zich op de juiste plek
- 09** Evenementen worden gefaciliteerd

▶ *Ga voor nog meer kansen bij economie*

CULTUUR EN RECREATIE

- 03** Bescherm beeldbepalende panden
- 05** Behoud en bescherm wederopbouw architectuur

▶ *Ga voor nog meer kansen bij cultuur en recreatie*

Legenda

- Bebouwing
- Groen
- Verblijfsgebied
- Detail/kantoor
- Horeca
- Maatschappelijk
- Zorg
- Parkeerplaats
- Gemeentelijk monument of beeldbepalend pand

- Deelgebied gezonde stad
huidigesituatie in kaart.

▶ [Ga naar de kansenkaarten](#)

- Referentiebeelden gezonde stad

1. Knarrenhof - Westerbork
2. Energie transitie bestaande bouw - Rosmalen
3. Wijkrenovatie Tivoli - Eindhoven

4. Stratenpatroon - Naarden
5. Sport en spel park - Waddinxveen
6. VanThuisUit - Steenbergen

SLOTWOORD

DYNAMISCH DOCUMENT, VOORTDUREND IN BEWEGING

Dit document is niet compleet of volledig. Het biedt de stand van zaken van de ambities, tools en beleid op thema's en beleidsterreinen voor initiatiefnemers of geïnteresseerden. Het is bedoeld om structuur, onderbouwing en context te bieden voor de kansen en bedreigingen, maar ook de nog openstaande uitdagingen in het samenwerkingsproces. Daarmee is het meteen ook een dynamisch stuk: het is pas af als we het einddoel hebben bereikt. Het moet dus met enige regelmaat op voortschrijdend inzicht en nieuwe realiteit te worden herzien en aangepast, net als het gehele samenwerkingsproces. Suggesties voor een bijdrage, verbetering of nieuwe kansen zijn dan ook zeker welkom.

COLOFON

Dit is een publicatie van:

Gemeente Steenbergen

Steenbergen, januari, 2024